

Funktionshinderrådet

Tid och plats	10:00-14:35, Odlingen, Regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Lena Granath (V), ordförande Therese Brandstedt, reumatikerförbundet Kalmar län, vice ordförande Jan Björklund, Funktionsrätt Kalmar län, vice ordförande Pär-Gustav Johansson (M) Martina Aronsson (S) Peter Wretlund (S) ersätter Maria Petersson (SD) Kerstin Karlström (C) Jimmy Loord (KD) Elisabeth Stake, Funktionsrätt Kalmar län Walter Rydström, Funktionsrätt Kalmar län Christina Karlsson, Funktionsrätt Kalmar län, ersättare på vakant plats Anette Olsson, Funktionsrätt Kalmar län, ersätter Monica Brinkenfeldt, Funktionsrätt Kalmar län Åsa Selander, Funktionsrätt Kalmar län
Ej tjänstgörande ersättare	Carl Dahlin (M), §§ 1-7 Emmy Ahlstedt (C), §§ 1-4 Christer Björkström, Funktionsrätt Kalmar län Eva Fransson, reumatikerförbundet Kalmar län
Tjänstepersoner	Ragnar Styrbjörn, avdelningschef Digital Vårdutveckling, § 3 Lars Lindahl, kanslichef Kalmar länstrafik, § 4 Cecilia Gamme, folkhälsoutvecklare, deltar digitalt, § 8 Camilla Hollsten, Synpedagog/Specialpedagog, § 9 Maria Lindqvist, folkhälsoutvecklare, § 10 Gulistan Ucar, regionsekreterare
Justering	Skер digitalt.
Paragrafer	1-10
Ordförande	Lena Granath (V)
Justerare	Therese Brandstedt
Sekreterare	Gulistan Ucar

§ 1

Ärendenummer RS 2025/13

Godkännande av dagordning

Beslut

Funktionshinderrådet godkänner föreslagen föredragningslista.

§ 2

Ärendenummer RS 2025/13

Val av justerare

Beslut

Funktionshinderrådet utser Therese Brandstedt att justera protokollet tillsammans med ordföranden.

§ 3

Ärendenummer RS 2025/32

Teknik och hjälpmedel vid digitalisering i hälso- och sjukvård

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Region Kalmar läns målbild för digitalisering är Digitalt när det går, fysiskt när det behövs. Regionens inriktning är att det digitala invånarerbjudandet ska vara tydligt och jämlikt. Digitalisering kan vara intern, för att öka produktivitet, kvalitet och säkerhet, eller extern, för att öka kunderbjudandet.

Av rapporten Svenskarna och internet 2023 framgår det att åtta av tio i befolkningen använder e-tjänster för sjukvården. Var femte i befolkningen använder inte e-tjänster för sjukvården. Bland de yngre pensionärerna 65–75 år har var fjärde inte använt e-vårdtjänster. Hälften av de äldre pensionärerna över 75 år har inte nyttjat e-vårdtjänster. De som aldrig använder internet eller e-tjänster uppger ofta som anledningar att det känns osäkert, de inte vill, saknar kunskap eller inte vill vara teknikberoende. I Kalmar län har 90,4 procent av invånarna konto på 1177.se, vilket är en av de sämre siffrorna i landet.

Några av Region Kalmar läns främsta externa digitala e-tjänster är 1177.se, anmälningsskärmar, egenmonitorering, videomöten samt specialapplikationer. Vårdens digitalisering påverkas av faktorer som exempelvis IT-säkerhet, informationssäkerhet, mål- och verksamhetsstyrning, juridik, verksamhetsutveckling, politik, förväntningar, resurser och kompetens samt ekonomi.

I arbetet med digitalisering är användarvänligheten en viktig faktor. För att skapa användarvänlighet är det av betydelse att förstå användarnas upplevelser av en tjänst genom deras vanor, beteenden och deras erfarenhet. Det gäller vårdpersonal såväl som invånare och patienter. Det kommer alltid att finnas ett behov av analoga tjänster, digitala tjänster möjliggör att mer tid kan läggas på dem som har störst behov av dessa.

Arbete pågår också med fortsatt breddinförande av taligenkänning, ett program som översätter tal till text.

Föredragning av

Ragnar Styrbjörn, avdelningschef Digital Vårdutveckling

§ 4

Ärendenummer RS 2025/32

Återkoppling tidtabellsstyrd färdtjänst och handläggning av sjukresor

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

På funktionshinderrådets sammanträde den 12 september 2024 gavs information om att översyn startat gällande införande av tidtabellsstyrd färdtjänst samt av handläggning av sjukintyg. Därefter har det genomförts samråd med organisationer som är representerade i Funktionshinderrådet och Pensionärsrådet, gällande förändringarna. Redogörelse sker för synpunkter som inkommit under samrådet.

Intervjuer pågår för en implementering av en sjukreseenhet vid Kalmar länstrafik, med uppstart under första halvåret 2025. Tidtabellstyrd färdtjänst planeras att tas upp för beslut på kollektivtrafiknämndens sammanträde i april 2025.

Föredragning av

Lars Lindahl, kanslichef Kalmar länstrafik

§ 5

Ärendenummer RS 2025/32

Information från funktionshinderorganisationerna

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Anette Olsson, Funktionsrätt Kalmar län, informerar om att HjärtLungföreningen arbetar för att få mer information från hälso- och sjukvården, bland annat kommer hjärtläkaren Jörg Carlsson att hålla i en information i mars.

Therese Brandstedt och Eva Fransson, reumatikerförbundet Kalmar län, informerar om att reumatikerförbundet har måbra-dagar två gånger om året. I april ska det genomföras i Oskarshamn. Även spa-dagar på hotell Skansen i Färjestaden erbjuds.

Jan Björklund, Funktionsrätt Kalmar län, lyfter att det är långa köer för att få hörapparat. Utbyte ska ske med personer från andra regioner för att diskutera aktuell status hos dem.

Elisabeth Stake, Funktionsrätt Kalmar län, informerar om minskning av antal tjänster på Funktionsrätt Kalmar län vilket medfört omprioritering av arbete. Funktionsrätt Kalmar län har ansökt om projektmedel hos myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, om att få ökat engagemang i civilsamhället. Det pågår även planering inför funktionsrättsdagen som kommer att genomföras den 3 december i år. I slutet av mars har Funktionsrätt Kalmar län sitt årsmöte.

§ 6

Ärendenummer RS 2025/32

Viceordförande Funktionshinderrådet

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Lena Ljungberg Eriksdotter, Funktionsrätt Kalmar län, har av sagt sig sitt uppdrag som ledamot och vice ordförande i Funktionshinderrådet.

Jan Björklund, Funktionsrätt Kalmar län, har valts som ny ledamot och viceordförande i Funktionsrätt Kalmar län efter Lena Ljungberg Eriksdotter.

§ 7

Ärendenummer RS 2025/32

Information från Region Kalmar läns politiker

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Martina Aronsson (S) informerar om folkhälsan som resurs i utveckling och omställning, och betydelsen av en frisk befolkning som står till arbetsmarknadens förfogande. Den demografiska utvecklingen i Kalmar län är att gruppen 0–19 år minskar, medan gruppen över 80 år ökar. Mot den bakgrunden blir folkhälsoarbetet och en befolkning med god hälsa och hög produktivitet i arbetslivet avgörande. Det framgår också att hälsan är sämre hos personer inom LSS-verksamhet. För att klara framtidens folkhälsoutmaningar behöver det ske mer samverkan med olika aktörer som alla har en del i folkhälsoarbetet.

Jimmy Loord (KD) återkopplar gällande fråga som lyfts gällande köer inom hörselvården. Hörselvården har länge haft långa väntetider. Efter arbete med bland annat organisationen och externa aktörer har väntetiden minskat från 18 månader till 6 månader på relativt kort tid. Fortsatt arbete pågår för att uppnå vårdgarantins väntetid på 3 månader.

Vidare informerar Jimmy Loord (KD) om att kostnaderna och arbetade timmar för hyrbolagspersonal i Region Kalmar län minskade under 2024. De genomförda åtgärderna har gett resultat, men det är av vikt att fortsätta arbetet.

§ 8

Ärendenummer RS 2025/32

Handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Varje år sker cirka 40 suicid i Kalmar län. Efter att ha legat i nivå med riket avseende det totala antalet suicid under 2000-talet, följde en period med suicidtal som låg över rikssnittet från början av 2010-talet. Denna negativa utveckling drevs framför allt av länets män och deras överrepresentation i suicidstatistiken, något som också föranledde att ett strategiskt och långsiktigt arbete med suicidprevention inleddes.

Sedan flera år tillbaka har Region Kalmar län och kommunerna gått samman i arbetet med suicidprevention. Ett länsövergripande handlingsprogram har tagits fram för att förebygga självmord. Handlingsprogrammet innehåller bland annat förslag på kompetenshöjande insatser samt förslag på riktade insatser och uppföljning. Målsättningen med handlingsprogrammet har varit att halvera antalet suicid till år 2025. Halveringen kommer inte att nås till 2025, arbetet behöver därför fortsätta.

Handlingsprogrammet utgår från tre preventionsnivåer:

- Universella insatser som riktar sig till hela befolkningen (innan problemen uppstått)
- Selektiva insatser som riktas till identifierade riskgrupper och
- Indikerade insatser som riktas till individer för att behandla problem eller minska risken för återfall

Följande fyra prioriterade åtgärdsområden har identifierats för inriktningen på det suicidpreventiva arbetet i Kalmar län:

- Kompetenshöjande insatser
- Insatser för att minimera risker för suicid och suicidhandlingar
- Informations- och stigmareducerande insatser
- Riktade insatser för riskgrupper

Nytt handlingsprogram för suicidprevention ska tas fram, som ska gälla 2026-2028. Under våren 2025 kommer inspel att inhämtas via enkätundersökningar, gymnasiedialoger samt dialog med civilsamhället och organisationer som är representerade i Funktionshinderrådet.

Hösten 2025 kommer Region Kalmar län att skicka förslag på handlingsprogram för suicidprevention i Kalmar län 2026-2028 på remiss. Länsgemensam ledning i samverkan förväntas ta beslut i slutet av 2025.

Föredragning av

Cecilia Gamme, folkhälsoutvecklare

§ 9

Ärendenummer RS 2025/32

Syncentralens verksamhet

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Syncentralen finns inom ögonkliniken och är till för den som har nedsatt syn eller saknar synförmåga. Till Syncentralen kommer personer för att få råd och stöd kring de behov som finns på grund av synnedsättningen. Det kan till exempel handla om hjälpmedel eller hjälp från kurator.

Hjälpmedel som finns på Syncentralen är bland annat förstörande hjälpmedel, talande hjälpmedel, taktila hjälpmedel, linser, glasögon och filter. Föreskrivning sker enligt individuell behovsbedömning. Det är även viktigt att arbeta med strategier och vardagstips för att underlätta för den enskilde, exempelvis gällande belysning, motljus, kontraster och markeringar.

Föredragning av

Camilla Hollsten, Synpedagog, Syncentralen Kalmar

§ 10

Ärendenummer RS 2025/32

Våld mot barn och unga med funktionsnedsättning

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Barn och unga med funktionsnedsättning utsätts för våld i högre grad än andra barn och unga. För att yrkesverksamma som möter barn och unga ska ha bättre förutsättningar att förebygga och upptäcka våld, behövs kunskap om denna särskilda sårbarhet.

Myndigheten för delaktighet (MFD) har publicerat en kunskapssammanställning om den särskilda sårbarhet för våld som barn och unga med funktionsnedsättning lever med. Syftet med kunskapssammanställningen är att tillgängliggöra forskning inom området, för att stärka samhällets skydd och minska barn och ungas sårbarhet för våld. Sammanställningen är framtagen inom ett särskilt regeringsuppdrag till MFD om att kartlägga och utveckla stödmaterial för att upptäcka och förebygga våldsutsatthet bland barn och unga med funktionsnedsättning.

De utvecklingsområden som MFD ser när det kommer till att förebygga, upptäcka och utreda våld mot barn och unga med funktionsnedsättning är att:

- Höja medvetenheten om att barn och unga med funktionsnedsättning är särskilt sårbara för våld
- Höja yrkesverksammas kunskap om funktionsnedsättning och anpassad kommunikation
- Anpassa det våldsförebyggande arbetet
- Utvärdera och anpassa kommunikationsstöd
- Stärka organisatoriska förutsättningar och samverkan

Det är många aktörer som i olika roller och uppdrag behöver samverka för att barn och unga med funktionsnedsättning ska ha en uppväxt fri från våld. I Region Kalmar län arbetas det bland annat med rutiner för att fråga om våld men också att uppfatta om något inte står rätt till. Kommunikationsverktyg, såsom samtalsmetoder och kommunikationsstöd anpassade för personer med funktionsnedsättning, är viktiga i regionens arbete för att upptäcka våld och utsatthet.

MFD har tagit fram en film med statistik på hur vanligt det är med våld som drabbar personer med funktionsnedsättning. Filmen visas för deltagarna på mötet.

Föredragning av

Maria Lindqvist, folkhälsoutvecklare

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Gulistan Ucar
TITEL: Sekreterare
TID: 2025-03-17 08:06:17 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46725016219)
IDENTIFIKATIONS-ID: 70d79efa70384203b0aebd86d37a8580

NAMN: Therese Brandstedt
TITEL: Justerare
TID: 2025-03-17 08:22:37 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702994295)
IDENTIFIKATIONS-ID: f61919a965b3475586abaa35a3dc1fda

NAMN: Lena Granath
TITEL: Ordförande
TID: 2025-03-17 09:26:10 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702364536)
IDENTIFIKATIONS-ID: b8bb6ab26d7d4e3d9e99b690baa1d1f0

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-03-17 09:26:16 +01:00
Ref: 199661SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)